

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 23.05.2018 r.

Adam Bodnar

VII.561.8.2017.AJK

**Pan
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów**

Szanowny Panie Premierze

W dniu 15 lutego 2018 r. zwróciłem się do Ministra Sprawiedliwości z wystąpieniem generalnym, w którym wskazałem, że postanowienia ustawy o Sądzie Najwyższym uchwalonej w dniu 8 grudnia 2017 r.¹ (dalej jako: ustawa o SN) oraz odpowiednio zmienionej ustawą o SN przepisy ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych² prowadzą do **ograniczenia dostępu do służby publicznej wobec sędziów, asesorów i ławników. Takie negatywne skutki wobec wskazanej grupy osób wynikają z wprowadzenia przez ustawodawcę wymogu posiadania przez nich wyłącznie obywatelstwa polskiego w przypadku kandydowania na wskazane powyżej stanowiska** (art. 30 § 1 pkt 1 ustawy o SN oraz art. 61 w § 1 pkt 1 P.u.s.p.).

Ponadto, z art. 117 § 1 i 2 (przepisy przejściowe) ustawy o SN wynika, że „sędzia albo asesor sądowy, który w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy nie spełnia wymogu posiadania wyłącznie obywatelstwa polskiego powinien w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy zrzec się obywatelstwa obcego państwa. W przypadku bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w § 1, stosunek służbowy sędziego albo asesora sądowego wygasa”.

W swoim wystąpieniu wskazałem m.in., że zakaz polegający na posiadaniu dodatkowego obywatelstwa innego państwa przez kandydatów na stanowisko sędziego,

¹ Dz. U. z 2018 r., poz. 5.

² Dz. U. z 2016 r. poz. 2062 ze zm.

asesora, czy ławnika albo też osób piastujących już ten urząd jest niezgodny z konstytucyjnymi standardami wynikającymi z art. 60 i art. 32 Konstytucji RP.

W wystąpieniu do Ministra Sprawiedliwości wskazałem, że niedopuszczalne jest wprowadzanie przez ustawodawcę automatyzmu utraty urzędu w razie zaistnienia ustawowo określonych przesłanek w świetle art. 180 ust. 2 Konstytucji RP. Dodatkowo, art. 180 ust. 2 Konstytucji RP przewiduje gwarancję, jaka musi zostać zachowana w przypadku odstąpienia od zasady nieusuwalności sędziów w postaci złożenia sędziego z urzędu. Jest nią, przewidziany przez ustrojodawcę, wymóg polegający na tym, że „złożenie sędziego z urzędu może nastąpić jedynie na mocy orzeczenia sądu”. Oznacza to, że żaden inny organ władzy publicznej nie może mieć kompetencji do podejmowania rozstrzygnięć w tym zakresie. Kopię tego wystąpienia uprzejmie przesyłam Panu Premierowi w załączeniu.

Pomimo wagi przedstawionego problemu i pisma skierowanego do Ministra Sprawiedliwości do chwili obecnej nie otrzymałem odpowiedzi w tej sprawie.

Chciałbym więc zwrócić Panu Premierowi uwagę, że zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy 3 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2017 r., poz. 958 ze zm.) organ, organizacja lub instytucja, do których zostało skierowane wystąpienie, obowiązane są bez zbędnej zwłoki, nie później jednak niż w terminie 30 dni, poinformować Rzecznika o podjętych działaniach lub zajęтым stanowisku.

Udzielenie Rzecznikowi powyższych informacji jest obowiązkiem prawnym i niedotrzymanie ustawowego terminu, z przyczyn nieuzasadnionych nie powinno mieć miejsca w demokratycznym państwie prawnym. Dlatego też z ubolewaniem przyjmuję brak odpowiedzi Ministra Sprawiedliwości na moje wystąpienie.

Z uwagi na powyższe zwracam się do Pana Premiera z uprzejmą prośbą o osobiste zainteresowanie się poruszoną przeze mnie kwestią.

Z wyrazami szacunku

Załącznik 1

Do wiadomości:

Pan Zbigniew Ziobro

Minister Sprawiedliwości